

kve. V njem se nahaja 46 dijakov, ki imajo tam stanovanje in hrano. — **Inter-nat šolskih sester** v »Narodni šoli« je dosegel letos višek obiska, namreč 43 gojenk in gojencev. —

— **Koroška šolska mladina** se kal pridno giblje s svojim učiteljstvom na izvenšolskem prosvetnem polju. Ni tedna, da bi ne čitali v listih, ki nam prihajajo iz Koroške, o lepih prireditvah, ki jih prireja mladina po vsem slovenskem delu Koroške pod vodstvom svojega učiteljstva. Tako čitamo v zadnjih listih: Šolarji v Zvabeku so priredili pod poštvovalnim vodstvom svoje učiteljice »Snežulčičo«, ki je naravnost očarala vse gledalce. — Lepo igro s petjem in deklamacijami so priredili šolski otroci v St. Lipšu pod vodstvom tov. gđc. Vrečkove. — Mnogo zanimanja je vzbudila šolska veselica v Grebinju, kjer so po končanem sporedu obdarili šol. mladino s pecivom, sadjem in šolskimi potrebščinami. — Tudi v Železni Kapli se mladi svet pridno giblje in noče zapustiti v prosvetnem oziru za drugimi. — Na željo okrajnega šolskega sveta se je priredila božična šol. slavnost v prostori »Narodne šole« v St. Rupertu pri Velikovu. Poleg mnogobrojne občinstva se je udeležil te prireditve tudi general Majster. — Lepo so uspeli šolske slavnosti v Črnečah, v Šmarjeti, v Rožu, v Dobrlavasi, v Kotmaravasi itd. Veseli nas zelo to lepo gibanje, ki so ga vzbudili naši delavni tovariši in tovarišice med našim narodom na Koroškem. Le tako naprej po jasno začrtani poti!

— **Oddaja učiteljskih služb.** Višji šolski svet je na svoji seji dne 22. jan. t. l. sklenil, da se ukine s podeljevanjem učiteljskih služb kratkim potom, ker se je pričelo z uradnimi razpisi služb. Izvedejo se le še one premestitve, ki so v teku. Le v najnujnejših slučajih, ako ni kje učne osebe, ali ako šola, oziroma vzgoja trpi, se sme učna oseba premestiti kratkim potom.

— **Izpremembe v šol. osovju.** Prideljeni so: Josip Žagar v službovanje na II. dekliški meščanski šoli v Mariboru; stalni učitelj Martin Vrečko v Pamečah v službovanje na šestrazrednici v Sostani; začasni uč. Viktor Bregant v Prevaljah v službovanje na enorazrednici v Pamečah; Iva Jager, učiteljica v Zagorju v službovanje na I. dekliško meščansko šolo v Ljubljani in stalna učiteljica Antonija Vaupot pri sv. Florijanu v Dolici v službovanje na petrazrednico v Slovenjem gradu. — **Albina Rozman**, učiteljica na II. meščanski dekliški šoli v Mariboru je izstopila iz šolske službe.

— **Nov okrajni šolski nadzornik.** Poverjenstvo za uk in bogočastje je imenovalo za prehodno dobo tov. Mihaela Kabaja, nadučitelja v Begunjah nad Cerknico, za začasnega šolskega nadzornika za cerkniški sodni okraj.

— **Imenovanja.** Začasno so prideleni: Josip Valenčič, stalni učitelj na Zidanem mostu, sedaj začasni voditelj na Blanci, v službovanje na mestni šestrazrednici v Celju; odslovljena stalna učiteljica na Kapli Marija Papst-Majcen, ki je bila zopet sprejeta v službo v Sloveniji, v službovanje na dvorazrednici v St. Ožbaltu ob Dravi; Mijo Žagar, nadučitelj v Klancu v Istri, v službovanje na trirazrednici v Zdolah in poverjen z začasnim vodstvom te šole.

— **Mladika v Ptuj** sprejme dve gospodični za nadzorovanje gojenk pri ume-nju in v prostem času. Prednost imajo muzikalne dame, ki bi lahko poučevale glasovir in takšne, ki so po svojih študijah zmogljive, da pregledujejo naloge učenkam meščanske šole ali nižje gimnazije. Plača po dogovoru, poleg oskrbe (hranc, stanovanja, kurjave in svečave) v zavodu. Nastop takoj. Išče se tudi oskrbnica za Mladiko v Ptuj. Nastop 15. III. t. l. Mestni magistrat Ptuj, dne 31. I. 1920.

— **Razpis.** Razpisujeta se: 1. na I. dekliški meščanski šoli v Ljubljani stalna služba strokovnega učitelja za 3. skupino; 2. na dekliški meščanski šoli v Celju stalna služba strokovnega učitelja za 1. skupino. Prošnje je vlagati predpisanim potom na višji šolski svet v Ljubljani do 20. februarja 1920.

— **Kaj je s črnim?** V ljubljanskih šolah manjka posebno črnilo. Štupe, iz katere se je delal, ni dobili, za tekoče črnilo se pa zahteva že 20 K za liter. Ali je to mogoče? Menda se vendar štupa (prašek) ni v trgovinah skrila in se sedaj tam črnilo fabricira za tako ceno?

— **Solarske igre na prostem.** Bliža se spomlad in pričele se bodo zopet otroške igre na prostem, ki zdravje mladini veliko bolj utrijuje kakor pa vaje v zaduhlih telovadnicah. Vendar se nam sedanja nogometna igra z žogo prav ne dopade. Igra je preveč enostranska in postane tudi več-

krat naravnost divja. V prejšnjih časih so bile igre z žogo veliko bolj zanimive n. pr. takozvani »parm«, ki je bil sestavljen iz dveh strank, od teh je ena žogo bila z loparjem, druga pa lovila, zraven pa je bila tekma k cilju in nazaj. Ko je druga stranka žogo vlovila oziroma ž njo nasprotnika zadela, menjala je vlogo s prvo. Bilo je mnogo zabave, teka in smeha. Ko bi se sedanjí mladini to pokazalo, gotovo bi se ji igra dopadla in zopet udomačila.

— **Telovadba po sokolskem sistemu.** Minister prosvete je odredil, da se »četništvo« (skavti spoji s Sokolstvom. Zato se ne morejo osnovati zasebni oddelki četništva ne v šoli ne med prebivalstvom. Pouk telovadbe se bo v vseh šolah po sokolskem sistemu, metodi, estetiki, disciplini in redu. Estetika se bo negovala v nižjih razredih. Učitelji telovadbe imajo dolžnost, da podpirajo delo v sokolskem duhu in morajo imeti strokovno izobrazbo za sokolski pravce dela. — Z zadoščanjem in veliko radostjo pozdravljamo slovensko učiteljstvo to novo naredbo!

— **Razstava v Ljubljani.** Zavod za pospeševanje obrti v Ljubljani je razstavil v sporazumu z nadzornikom Vogelnikom v svoji izložbi idrijske čipke. Razstavljeno blago je delo učenk čipkarskih šol v Zireh, Železnikih in Horjuhu. Delo je krasno, ljubljansko občinstvo, ki se z zanimanjem ustavlja pred izložbo, se pohvalno izraža o delu. Cene čipkam so napram dragini drugih predmetov jako nizke. Ta razstava pa ne vsebuje veliko del čipkaric. Dobro bi bilo, da priredi obrtno-pospeševalni zavod v Ljubljani kasnejši čas, ko bo stanovanjska kriza vsaj nekoliko milejša, stalno razstavo vseh domačih obrti, med katerimi naj zavzemajo tudi čipke svoje častno mesto. Izdelki čipkaric so v velikih primerih naravnost občudovanja vredni. Ako se odpre ljubljanskemu občinstvu vpogled na našo ročno umetnost, s tem stori obrtno-pospeševalni urad velik korak k nadaljnjemu napredku domače obrti.

— **Imenovanje.** Za začasnega okrajnega šolskega nadzornika v šolskem odboru v Cerknici (lokaški okraj) je imenovan tovariš Miha Kabaj, nadučitelj v Begunjah nad Cerknico. — To imenovanje naj služi izvrstnemu šolniku in značajnemu tovarišu Kabaju v zadoščanje za vse krivice in preganjanja, ki jih te moral pretrpeti med vojno zaradi gnusnih denunciacij.

— **Urad oblastne zaščite dece in mladine za Slovenijo in Ljubljani** se je preselil iz svojih dosedanjih prostorov v deželni dvorcu v poslopje deželne vlade na Bleiweisovi cesti št. 10, II. nadstropje, sobi št. 18 in 19.

— **Povišanje draginskih doklad.** Predvideno je, da se razen aktivnim uradnikom in ostalim nameščencem povišajo draginske doklade tudi upokojencem.

Neodrešena domovina.

— **Plače učiteljstva v zasedenem ozemlju.** Ker se v zadnjem času toliko piše o Bereninijevem načrtu, po katerem je italijanska vlada določila, da izenači plače vsemu učiteljstvu, objavljamo naslednjo razpredelnico:

Službena leta	Občine do 5.000 preb.	5.000 do 10.000	10.000 do 20.000	20.000 do 30.000	30.000 do 50.000	50.000 do 100.000	100.000 do 200.000	Nad 200.000
Od 1. leta	3100	3300	3400	3500	3700	3900	4100	4300
" 4. "	3600	3800	3900	4000	4200	4400	4600	4800
" 8. "	3800	4000	4100	4200	4400	4600	4800	5000
" 12. "	4000	4200	4300	4400	4700	4800	5000	5200
" 16. "	4300	4500	4600	4700	5000	5100	5300	5500
" 20. "	4600	4800	4900	5000	5200	5400	5600	5800
" 24. "	4900	5100	5200	5300	5500	5700	5900	6100
" 28. "	5100	5300	5400	5500	5700	5900	6100	6300

Milanski »Corriere delle maestre« z dne 10. oktobra 1919., ki objavlja gorenjo razpredelnico, dostavlja, da se mora k tem prejemkom prišteti sedanja draginska odnosno vojna doklada. Vodstvene doklade seveda niso vštete v gorenjih zneskih. Razume se, da so zneski mišljeni v lirah.

— **Nevolje učitelja v Istri.** Tovariš iz Istre nam piše: Dvadeset i pet učitelja kotara pazinskog nisu dobili do danas (15. januara) plače. Neki nanovo namešteni, neki »moderni« premešteni službuju od 1. oktobra 1919, ali plače nisu videli. Pomislite si čovjeka, koji nema četiri meseca plače, a živet mora, u više slučajeva ne sam, već sa obitelji, pak stvorite si sud, kako im mora biti život u sadašnjim prilikama, I to su Bereninijeve tabelle! Da je Dante živ, morao bi stvoriti posebni pakao za prokletu birokraciju. Razglasile su oblasti po novinama, da je učiteljima uređjena plača već od 1. maja 1919. Nema dekreta, a bogme nití plača nije uređjena. Kažu, da so novine veoma strpljive, da se koješta pisati dade; ali laž, dok bude ljudi, ne će biti nikad istina, pak makar je i učeni čovjek napisao. Javili su u novinama, da davaju učiteljima anticipaciju 100 L na mesec od maja 1919. Istina je, da su se dobili od septembra. To je na račun Be-

reninijevega zakona, koji će valida nekad i doći. Boljševizam ozgo i ozdo. Ne znaš, tko je kriv, a svaki je činovnik oblast!

— **Konec učiteljskega štrajka v Istri.** Sporazum dosežen. Stavka končana. Vsled brzojavnega obvestila centralnega odbora ter sklepa odborove seje »Slov. učiteljskega društva za Istro« od 11. januarja se pozivlja vse slovensko učiteljstvo v Istri, da nastopi takoj svojo službo. Predsednik: Fr. Venturini. — Sličan poziv je razposlal na hrvatsko učiteljstvo Istre »Odbor za promicanje učiteljskih interesa za Istru u Pazinu«.

— **Idrijske čipke v Rimu.** Italijanska vlada je naročila že meseca avgusta čipkarskemu tečaju v Idriji, naj dela različne vzorce, ker namerala vlad prirediti v Rimu razstavo idrijskih čipk.

— **Organizacija duhovnikov v zasedenem ozemlju.** Društvo »Zbor svečnikov sv. Pavla«, ki je edina organizacija duhovnikov za vse zasedeno ozemlje, je imelo 8. prosinca v Sežani občni zbor.

— **Javna študijska knjižnica** se ustanovi v Mariboru v prostorih deškega zavetišča. Občina je kupila knjižnico prof. Kaspeta in tudi Zgodovinsko društvo prepusti pod gotovimi pogoji mestu oziroma državi svojo knjižnico na razpolago.

— **Pepelka v Vojniku.** V nedeljo, dne 15. februarja t. l. uprizarijo učenci in učenske ljudske šole v Vojniku mladinsko igro »Pepelka«. Med odmori petle. Igra se v posolični dvorani. Vstopnina: sedez 3 K, stojišča 1 K. Čisti dobiček je namenjen za nabavo garderobe za prirejanje mladinskih iger.

— **300.000 sirot v Jugoslaviji.** V državi SHS je danes okrog 300.000 otrok brez očeta in matere, za katere mora skrbeti država.

— **Članarino za učiteljski konvikt** so plačali: Stanko Rapč 2 K; Vlda Dimnik 2 K; Marta Dimnik 2 K; Ivan Dimnik 2 K. (Te člane je v 3. številki tiskarski skrat izpustil.) Živili nasledniki!

— **Dar učit. konviktu.** G. Martin Svetè, mestni uslužbenec, 4 K. Hvala!

Novoizvoljeno starešinstvo (odbor) sestoji iz 3 dekanov, 1 župnika, 1 vikarja in 1 kapelana. V odboru je zastopana Istra, Kras, Vipavsko, Goriške gore. Prihodnje sobranje (občni zbor) se bo vršilo v juliju in tedaj se odbor izpopolni. — Sobranje je sklenilo enoglasno in ob velikem odobravanju, da se takoj začne izdajati mesečnik za duhovščino v zasedenem ozemlju.

Književnost in umetnost.

F. M. Dostojevskij: **Bele noči.** Mali junak. Preložil dr. Vlado Borštnik. Natisnila in založila Zvezna tiskarna v Ljubljani, 1920, M. 8 a, 152 str. Cena broš. K 10.—, vezanemu izvodu K 12.—. — 10. do 12. snopič »Narodne knjižnice« nam prinaša v dovršenem prevodu Dostojevskega sentimentalni roman »Bele noči« in novela »Mali junak«. Prvo delo je ljubka povest o sanjarju in nesrečni deklici, zgodba dveh src, ki iščeta utehed drugo pri drugem v svoji osamelosti, zapuščenosti in nesreči. »Mali junak« je prelestna psihološka slika iz one otroške dobe, ko začne zoreti v človeku nezavestno spoznanje samega sebe, ko se začne porajati spolni nagon s svojimi duševnimi boji. V obeh povestih vidimo, kako globoko je posegel Dostojevskij v človeško dušo in kako mojstrsko lo je razrnil pred našimi očmi v vseh njenih tudi najskrajnejših tresljajih in gibih. Prelagatelj je podal prevodu življenjepis Dostojevskega in literarno skico o slovenskih prevodih njegovih del. Pričujoča knjiga je nov korak do cilja, namreč do vsega Dostojevskega v slovenskem prevodu.

A. R.: Šolski list.

Kakor kažejo razne ocene, Š. L. v splošnem ugaja. Vendar je prva številka šele del gradiva, osobito kar se tiče realij, ki naj ga prinese Š. L. v štirih številkah, in ki bodi podlaga za poznejšo sestavo čitank.

Tovariši naj vse sestavke natančno prouče, si zaznamujejo one, ki ugajajo, pa takisto take, ki naj bi se odločno izpustili. Stavijo naj nasvete in pošiljajo prispevke, te posebno! Na ta način bomo res lahko zbrali na vse strani ugajajočo in potrebam odovarjajočo snov. Dostoj so uredniki dobili bore malo, saj za II. stopnjo sem prejel za 1. številko vsega skupaj 5 sestavkov, druga dva se menda ne pohlvalita nič bolje.

Š. L. so uredniki dogovorno uredili tako, da zavzema I. stopnja (2. in 3. šol. leto), II. št. (4. in 5. šol. leto), III. št. (6., 7. in 8. šolsko leto). Prva stopnja se tedaj uporablja za 2. in 3. razred, odnosno oddelke; II. št. za 4. in 5. razred (oddelke); III. št. za 6., 7. in 8. razred (odnosno ponavljajno šolo).

S tega vidika je tudi presojati snov v posameznih stopnjah. Glede zemljepisja naj omenim, da 4. razred obravnava Slovenijo, 5. pa Jugoslavijo. Nadaljno zemljepisno znanje prinese III. stopnja Š. L.

Glede prehoda z ene na drugo stopnjo, ki ga omenja tovariš Skala, opozarjam, da se bodo morale zlititi šele čitanke v harmonično celoto, kar pa je pri prvi številki lista izključeno. Prva stopnja začenja 3. razred, druga pa 4. razred; je tedaj eno leto presledka, vrzel se mora poznati. Činiloli bi napredoval 3. razred, tem manj občuten bo prehod od I. na II. stopnjo, ki bo koncu izginil. Isto velja za II. in III. stopnjo.

Omenjam še, da se bo moral Š. L. omejiti le na najnujnejše. Da doda in po lokalnih potrebah snov izpopolni, bo stvar posameznega učitelja. Vsekako se bo Š. L. oziral posebno na realije (zemljepis in zgodovino se posebe).

Pridno torej na delo! Založništvo, ki ima obilo skrbi in dela s Š. L. pa izrazimo hvaležnost s tem, da vsaka šola brez izjeme po vsej Sloveniji uvede Š. L. po vseh razredih.

Prijominjam še, da je Š. L. odobren od višjega šolskega sveta, in sicer II. in III. stopnja z odlokom z dne 12. oktobra 1919, št. 15801, I. stopnja pa z odlokom z dne 4. novembra 1919 številka 16515, kar se je v naglici pozabilo na naslednji list natisniti.

ZA REZERVNI SKLAD ZAVEZE.

Prostovoljni organizacijski davek.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. dec. 1918.)

XI. izkaz.

Po 30 K: Ruška Ravhekvarjeva — Straža na Dolenjskem. Po 20 K: Cerar Ivan — Črnuče; Rant Fran — Radeče pri Zid. mostu. Po 10 K: Vidic I. — Reteče pri Skofiji Loki; Antonina Rotova — Sv. Peter v Ljubljani; Račič Božo — Adlešič; Likozar Anton in Mehletova Marija — Ljubljana; Mejšovek Rado in Jana Brišnikova — Loranov p. Braslovce; Farčnik A., Loparnik P., Loparnik M., Samobor — Polzele; Zehrer Jakob in Marija Peruška — Stari trg pri Ložu; Jerzeršek J. — Križe pri Trzinu; Minka Gregorcova — Zalog p. Komenda; Vika Jermanova — Dol pri Ljubljani. — Današnji izkaz 230 K. Prej izkazanih 11.653 K. Skupaj 11.583 K.

Ivan Petrič, Ljubljana, VII., Gasliška cesta 172/I.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Jos. B. v Z. Priročimo v prihodnji številki. Pozdrav in priporočilo!
Jakob — K. Porabimo čimpreje. Hvala!

Izdajatelj in odgovorni urednik: Fran Marolt.

Last in založba »Zaveze jugoslovanskega učiteljstva«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč lo sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani

registrirana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 31. jan. 1920 K 25.635-78.

Hranilne vloge obrestuje od 1. jan. 1920 po 4%.

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1/26. do 1/26. ure popoldne.